

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 19 - 25 ม.ค. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- ขณะนี้กระทรวงสาธารณสุข เปิดให้บริการฉีดวัคซีนโควิด 19 สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี ภูเก็ต สงขลาและกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีค่าบริการฉีดวัคซีนตามอัตราที่กำหนดและมีหน่วยงานภาคเอกชนให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก ซึ่งอยู่ระหว่างการรวบรวมรายชื่อหน่วยบริการเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนเพื่อทราบต่อไปขณะเดียวกัน การให้บริการวัคซีนแก่คนไทยยังคงดำเนินควบคู่กันไปโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น
- 25 มกราคม 2566 โรงเรียนแม่ น้ำโขง อ.เชียงของ จ.เชียงราย ตัวแทนเครือข่ายประชาชน ปกป้องแม่น้ำโขงอีสาน ได้เดินทางมาเรียนรู้ผลกระทบจากการสร้างเขื่อนน้ำโขง ทั้งนี้มีตัวแทนเครือข่ายองค์กร Water Keeper จากต่างประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย กัมพูชา บังกลาเทศ และเนปาลเข้าร่วมสังเกตการณ์ โดยประกาศระบุข้อเสนอรุ่งด้านคือหยุดและทบทวนการสร้างเขื่อนในลุ่มน้ำโขง แก้ไขปัญหาเขื่อนในลุ่มน้ำโขงที่มีอยู่ และแก้ไขปัญหการบริหารจัดการน้ำ โดยการมีส่วนร่วมต้องมีการศึกษาองค์รวมของลุ่มน้ำโขง โดยความร่วมมือกันในทุกภาคส่วน และปฏิเสศโครงการ "ผันน้ำโขง เลย ซี มูล"
- 18 มกราคม 2566 ปศุสัตว์ อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย ได้ลงพื้นที่เก็บตัวอย่างจากเย็บุในคอสัตว์ปีก ซึ่งเป็นกิจกรรมเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกในฝูงสัตว์ปีกตามแนวการค้าชายแดน โดยเฉพาะตลาดค้าสัตว์ปีก ณ จุดผ่อนปรนตลาดนัดบ้านแจ่มบ่อง ต.หลายงาวพร้อมให้คำแนะนำการจำหน่ายสัตว์ปีก และตรวจเอกสารการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกข้ามพื้นที่

อันตรายจาก เมทิลแอลกอฮอล์ (เมทานอล)

จากรายงานการเฝ้าระวังโรค กรมควบคุมโรค สัปดาห์ที่ 3 (16 - 22 ม.ค. 66) พบผู้ป่วยเพศชาย จำนวน 18 ราย รับประทานการดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเมทิลแอลกอฮอล์ (เมทานอล) ที่ จ. กระบี่ โดยดื่มผสมกับน้ำอัดลม ผู้ป่วยทั้งหมดเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลอย่างเร่งด่วน ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนสาเหตุสำหรับแอลกอฮอล์พื้นฐานที่ใช้กันทั่วไป มี 2 ชนิด ได้แก่ เอทิลแอลกอฮอล์ (เอทานอล) และเมทิลแอลกอฮอล์ (เมทานอล) ที่สำคัญแอลกอฮอล์ทั้งสองชนิดนี้ไม่สามารถแยกแยะได้ด้วยตาเปล่า ความคล้ายคลึงกันนี้ อาจส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ได้ กระทรวงสาธารณสุขได้มีประกาศ ฉบับที่ 151 (พ.ศ. 2536) เรื่องวัตถุห้ามใช้ในอาหาร ซึ่งเมทานอลจัดเป็นวัตถุประเภทหนึ่งที่ห้ามใช้ในอาหารเช่นกัน เนื่องจากเมทานอลเป็นสารที่ใช้ในอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ เช่น การผลิตพลาสติก ไม้อัด สี วัตถุระเบิด เป็นต้น หากสัมผัสผิวหนังจะทำให้ระคายเคือง หากสูดดมเข้าไปจะส่งผลต่อสมองและระบบประสาท รวมถึงระบบทางเดินหายใจ หากรับประทานเข้าไปอาจทำให้ตาบอดหรือถึงขั้นเสียชีวิตได้ ผู้ป่วยจะเริ่มมีอาการได้ตั้งแต่ 1 ชั่วโมง ถึง 3 วัน หลังจากรับประทาน เช่น คลื่นไส้ อาเจียนและปวดท้อง อาการที่ค่อนข้างจำเพาะ ได้แก่ พิษทางตา ผู้ป่วยจะมีอาการตาพร่าตามัว แพ้แสง เห็นภาพขาวจาง มีอาการปวดศีรษะ เวียนศีรษะ อ่อนเพลีย สับสนและเกิดภาวะกรดในร่างกายน ในรายที่เป็นมากอาจมีอาการ ชักและหมดสติ หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันถ่วงที

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ่ง อสต. ประชาชน จนท.สาธารณสุข รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ประชาสัมพันธ์ลูกบ้าน โดยให้ความรู้ถึงข้อแตกต่างระหว่างแอลกอฮอล์ทั้งสองชนิดข้างต้น โดยเฉพาะพิษภัยของเมทานอล รวมทั้งอาการเบื้องต้น ข้อสำคัญการเลือกซื้อแอลกอฮอล์ ควรเลือกซื้อจากร้านที่น่าเชื่อถืออ่านฉลากข้างขวดก่อนซื้อและก่อนใช้ทุกครั้ง ที่สำคัญผู้ที่นิยมดื่มสุรา ความผิดพลาดส่วนใหญ่เกิดจากการดื่มสุราที่มีเมทานอลปนเปื้อน ซึ่งมีมักจะพบในสุราปลอม เหล้าเถื่อนที่ต้มกลั่นเอง หรืออาจจะเกิดจากความเข้าใจผิดในการหยิบนำมาใช้ ฉะนั้นการมีความรู้ในการเลือกใช้แอลกอฮอล์ทั้งสองประเภท การช่างสังเกต ละเอียดรอบคอบ อ่านฉลากทุกครั้งก่อนใช้จึงเป็นวิธีป้องกันที่ดีที่สุด

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
ในพื้นที่ชายแดน

สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://www.rama.mahidol.ac.th/poisoncenter/th/poiscov/Methanol>
- <https://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/2093/methyl-alcohol-methanol>
- https://www.doe.go.th/prd/main/news/param/site/1/cat/7/sub/0/pull/detail/view/detail/object_id/66403
- <https://www.facebook.com/100063624517880/posts/pfbid0F4TDWTZ9gnZfQQNnueJvCB3JVLig9roS3AEJhxAft4gmBZeemUUaZt8jHojKEGSI/?mibextid=Nif5oz>
- ข้อมูลจาก : กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค วันที่ 26 มกราคม 2566
- ขอบคุณภาพจาก:shorturl.at/CFMQ7